

Nuri Bilge bir kuyumcu

Cengiz
SEMERCIOĞLU
csemercioglu@hurriyet.com.tr

Cannes'da ödül alan "Bir Zamanlar Anadolu'da" filminde Komiser Naci'yi canlandıran Yılmaz Erdoğan, 'kuyumcu' diye tanımladığı Nuri Bilge Ceylan'dan yönetmenlik adına çok şey öğrendiğini söyledi: "Biz Süper Lig'de değil, Bank Asya'da oynuyorduk. Bu saatten sonra seyirci kaygım yok!"

Bu kare, 'iki kafadarn Cannes plajında tatil fotoğrafı' gibi dursa da, aslında Yılmaz Erdoğan'ın sinemasının artık eskisi gibi olmayacağını tanıdır.

■ **Nuri Bilge Ceylan, "Yılmaz'la çok rahat çalıştık, onun da yönetmen olması işimizi kolaylaştırdı" diyor...**

Yılmaz Erdoğan: Sağ olsun çok rahat çalıştık. Yönetmen olmanın tek yararı, karşıdaki yönetmenin ne istediğini daha iyi anlamak. Çoğunlukla oyuncular "Ne yapacağız" derken, bizim aramızda onlar yaşamadı.

■ **Ceylan'la çalışmak ne kazandırdı sana?**

- Bu filmde "Nuri Bilge gibi bir ustayla neler öğrenebilirim" hissiyle çalıştım ben. Hep baktım; nasıl kuruyor, nasıl çekiyor, ışığı nereye kuruyor. Çok şey öğrendim. Nuri Bilge bir kuyumcu. Gerçekten bir kuyumcu.

■ **Sen de ilk kez Cannes'da izledin filmi, değil mi?**

- Evet, daha önce izlememişim. Film ilk kez Cannes'da izlemek ayrı bir heyecan oldu bizim için.

■ **Nuri Bilge Ceylan'ın gördüğü ilgiye ve filmin aldığı ödüle ne diyorsun?**

- Nuri Bilge Ceylan burada favoriye zaten, herkesin gözü onun üzerindeydi. Beni en çok, bu kadar bize ait bir şeyi bu kadar evrensel bir formda anlatıyor olması çarpıtı. Hiç kendi kasabasından, kendi toprağından, kendi cümlesinden vazgeçmeyen bir adamın işi buraya getirmesinin çok başka bir tadı var. "Atırların şöyle sever, böyle sever" meselesini, o tip pazarlıkları hiç umursamadan, kendi hikâyesini anlatarak ödül kazanması çok büyük başarıdır.

SAKALLARIN AĞARINCA OLDU BU İŞ EY YILMAZI!

■ **Kırmızı haliya çıktığında ne hissettin? Heyecan, gurur? İçinden "Bunu da gördün Yılmaz" mı dedin?**

- İnsana tam o anı yaşarken ciddi bir uyuşukluk hissi geliyor. Hiçbir şey hissetmemeye yakın oluyorsun. Ben öyle zamanlarda çok yabancılıyorum.

BELÇİM BENDEN DAHA HEYECANLIYDI

■ **Eşin Belçim beğendi mi filmi? Galaya beraber girdik, heyecandan titriyordu neredeyse.**

- Çok beğendi... Benden daha heyecanlıydı. Evden sete gidip gelirken, buna tanık olan birini şaşırtmak daha zor. Ben filmdeki rolümle Belçim'i şaşırttığımı gördüm, buna sevindim. Beklemediği bir roldü. Seyirciye beni ezberlemediğini göstermem lazımdı, hep ona çalıştım.

Dışarı çıkıp kendimi seyredirim. "Ey Yılmaz, sadece sakalların ağarması oldu bu iş, başka yerlerin ağarmasını beklemedim" dedim kendi kendime.

■ **Komiser Naci tam bir Anadolu insanı değil mi?**

- Ben oyunculuğu hep bir savunma sanatı olarak gördüm. Bu filmde de Komiser Naci'yi hayat karşısında savunmakta benim işim. Böyle roller, "Kendi insanını tanıyor musun, tanımıyor musun"u ortaya çıkaran rollerdir. Kendimi rol içinde kaybederek oynamayı tercih ediyorum ben. Film burada seyredince de epey kendimi kaybetmiş buldum. Tabii bir de oyuncu rejisi meselesi var ki, onun da ustası Nuri Bilge... Dikkat edin, büyükten küçüğe hiçbir aksama yok rollerde.

■ **En çok zorlayan ne oldu seni bu işte?**

- Kırıkkale-Keskin'de çektiğimiz filmi. Anadolu bozkırını derinden yaşadık. Zaten yabancı değilim, o soğuğu bilen bilir yani...

CEYLAN VARSA TAMAMDIR DEDİM

■ **Bu rol ilk teklif edildiğinde ne dedin? Senaryoyu mu okumak istedin, "Nuri Bilge Ceylan varsa, gözüm kapalı tamam derim" mi dedin?**

- Doğrusunu söylemek gerekirse "Nuri Bilge Ceylan varsa, tamamdır" dedim. Çünkü tanıyorum onu. Kafasında bir şey kurmadan, bir şey oturtmadan, sırf çeşni olsun diye beni istemeyeceğini biliyorum. Ciddi güvenim vardı.

■ **Senin sineman daha popüler ve gişeye hitap ediyor. Nuri Bilge Ceylan'ın sineması ise tam tersi. Bu deneyimden sonra bu iki tarz arasında kendini nereye koyacaksın?**

- Bir tane üslubum var, ölene kadar bunu yapacağım diye bir kural yok. Her gün geliyorsun. Mesela Nuri'den

Taner Bırsel ve Yılmaz Erdoğan'la kutlamadayız. Akşam ödül töreni var. Uçak bileti olanlar, biletleri iptal edecek...

Cannes'da ödül haberi gelince böyle sevindiler İşte o an!

Cumartesi gecesi festivalin son filmi olarak Cannes'da "Bir Zamanlar Anadolu'da" gösterilmiş.

Pazar günü festival alanında pek çok ülke pavyonunu kapatmış, kepenkleri indirip gitmiş.

Bizim pavyon da saat 4-5 gibi kapanacak ama herkesin kulağı jüriden gelecek telefonda...

"Teşekkür ederiz" derlerse bavullar hemen toplanacak.

"Ayrılmayın" haberi gelirse değmeyin keyfimize, belli ki ödül çıktı!

Herkeste bir heyecan. Böyle bir atmosferin üzerine Türkiye pavyonuna giriyorum.

Benim dışımda bırakın gazeteciye, ekip haricinde kimse yok.

Yılmaz Erdoğan beni görünce hemen atlıyor;

"Bakalım ayağın uğurlu mu gelecek... Jüriden iyi haber gelirse uğuruna inanacağız. Gelmezse yandın artık, uğursuz ilan ederiz seni!"

Bu lafın üzerinden 15 dakika ya geçiyor ya geçmiyor...

Taner Bırsel, Yılmaz Erdoğan, Ercan Kesal'la bir köşede laflarken içeriden bir sevinç çığlığı yükseliyor...

Zeynep Özbatur'un sesi bu, filmin yapımcısı.

Bir anda ortalık kanşıyor, çığlıklar yükseliyor.

Herkes birbirine sarılıyor.

Peki ne dediler Zeynep? "Ayrılmayın. Size bir şeyler var"

Jüriden, "Ayrılmayın size bir şeyler var" haberi gelince herkes birbirine sarılıyor. 10 gündür Cannes'da tuttukları evde yaşayan Yılmaz Erdoğan ve Nuri Bilge Ceylan'ın birbirinden ayrılmıyor.

dediler.

Bir şeyler???

En iyi yönetmen, en iyi film, en iyi erkek? Ne?

Bilinmiyor! "Bir şeyler"...

Olsun. Film ödülle dönecek ya Cannes'dan...

Herkes sevinç yumağı, şampanyalar patlatılıyor.

Tarihi bir anın ortasında. Bir süre sonra ikinci bir çığlık ve alkışlar yükseliyor.

Ne oldu? Ödülün adı mı kondu?

Hayır! Nuri Bilge Ceylan geldi.

Üzerinde ince bir ceket, her zamanki gibi cool... Ekibiyle kısa bir tokalaşma, kutlama faslı, geçiyor oturuyor bir köşeye;

"Benim uçak biletimini değiştirtsinler" diyor!

Cannes'da nasıl ödül alınır, onu yaşıyorum...

öğrendiğim en önemli şey şu: Ben çok konuşarak drama kuran birisiyim, o daha çok susturarak. Gerçi bu film onun en çok diyalog olan filmi. Bu filmle Nuri bizim tarafa bir adım, ben de öte tarafa iki adım attım diye düşünüyorum.

■ **Öyleyse bu deneyim senin sinema dilini değiştirecektir...**

- Ben tiyatrodan geliyorum, görsel bir yönetmen değilim, içsel bir yönetmenim. Senaryodan geliyorum. Bu benim hem özelliğim oldu, hem eksikliğim. Sinemanın fotoğrafla anlatma, daha çok susarak anlatma meselesini ben de yeni yeni öğreniyorum. Dilime onu katmaya çalışıyorum. Bu yüzden benim için bariz yararlı oldu bu iş.

■ **Cannes'da ödül almış bir filmde oynadın. Bundan sonrası senin daha zor olmayacak mı? Şimdi bir Noel Baba hikâyesi yap-**

san iki kere düşünmeyecek misin?

- Cannes'dan önce de hikâyelerimi artık daha çok konuşulacak, daha evrensel olabilecek yerlerde görüyordum. Zaten hayat da böyle bir-iki sürpriz. Cebimde var öyle bir-iki sürpriz, dur bakalım. Sırrı Süreyya Önder'le yazdığımız bir hikâye var...

BU SAATTEN SONRA SEYİRCİ KAYGIM YOK

■ **Evrensel hikâyeler derken? Mizahtan uzaklaşmak mı bu?**

- Mizah lokal bir şey. Dün galada filmi izlerken, salondaki Türkler'in güldüğü yerlere yabancılar hiç gülmedi, ne de olsa bize ait şeyler. Onlar anlamadı. Benim filmlerimde o ağırlık var, bu da bizi biraz Bank Asya 1. Lig'de oynamaya mahkum etti. Sadece bizim anlayacağımız mizah, evrensel çerçevede filmi zayıflatıyor.

■ **Süper Lig'e yükselmek istersen gişeyi düşünmeyecek misin?**

- Biz seyirciyle büyüdük, seyirci gelsin diye bir şey yapmadık. Seyirci başından beri hep orada duruyordu. Tabii ki bir süre sonra gişeyi düşünmeyecek noktaya geliyorsun. Bu saatten sonra seyirci kaygım yok.

■ **Televizyona ne yapacaksınız artık? Dizide oynar mısınız bu saatten sonra?**

- "Filmimiz Cannes'da ödül aldı, artık dizide oynamam" gibi laflar söylemek doğru değil. Ama televizyon eskisinden daha yakın değil bana. Mutfak'taki çocukları bugünler için yetiştirdik. Televizyona onlar ağırlık verecek.